

Snabbtestning av drogpåverkan i trafiken och inom arbetslivet

- Effektivare drogtester med hjälp av sållningsinstrument
- Standardisering för att säkerställa instrumentens tillförlitlighet

Lars Olov Sjöström, MHF

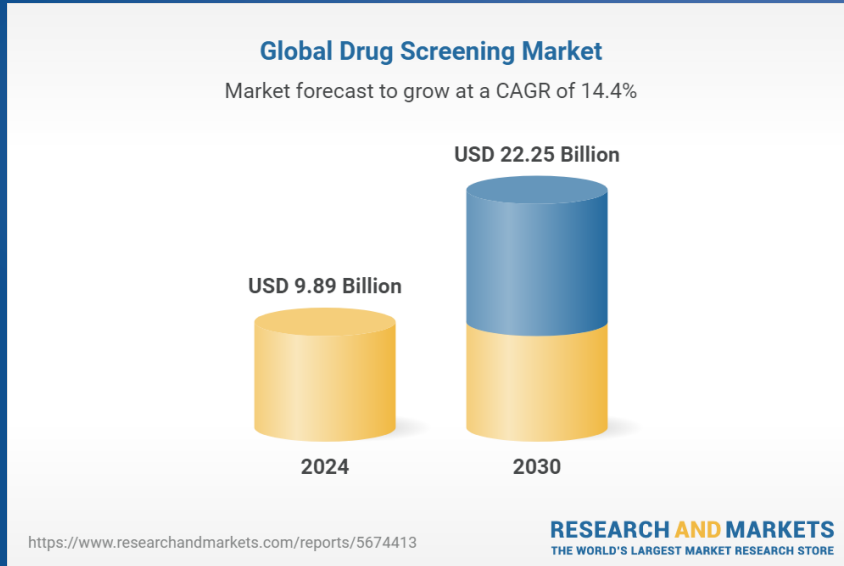

Situationen idag – drogtester i samhället

- Drogtester används flitigt inom vården, exempelvis **missbruks- och beroendevård**.
- Drogtester används inom **kriminalvården**.
- På allt fler **arbetsplatser och skolor** införs drogtester för att uppnå en drogfri miljö.
- Internationellt blir drogtester i **trafiken** allt vanligare. En statlig utredning föreslår ett införande också i Sverige.
- 2009 beslutade försvarsmakten om **drogtestning av totalförsvarspliktiga** i Sverige.
- Användningen av snabbtester ökar hela tiden.

Marknadsutvecklingen för drogtest

Prognos för den globala drogtestmarknaden åren 2024-2030

- Från 9,89 miljarder till 22,25 miljarder USA-dollar under perioden
- Sammansatt årlig tillväxttakt: 14,4 %

Källa: *Global Drug Screening Market*, report 2024, Research and Markets 2024

Så fungerar ett sållningstest i saliv

- Saliv samlas in med en salivinsamlare, stor som en tops.
- Salivinsamlaren förs ner i en testkassett som innehåller drogspecifika antikroppar.
- Den reaktion som uppstår för olika narkotikasubstanser kan mätas och visas genom en färgförändring eller på en digital display.
- Ett positivt sållningsprov kan följas upp med blodprovstagning

Drogtester i trafiken

Idag

- En polis får genomföra ögonundersökning på förare som kan misstänkas för drograttfylleri.
- Om ögonundersökningen stärker misstanken till skälig misstanke får blodprov tas och sändas till Rättsmedicinalverket för analys.
- Tjänstemän vid Tullverket och Kustbevakningen har sedan 2008 behörighet att göra ögonundersökning.

Enligt utredningsförslag

- Polis samt tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen får ta salivprov för sållning för narkotika i trafiken.
- I likhet med alkoholutandningsprov krävs ingen föregående misstanke.

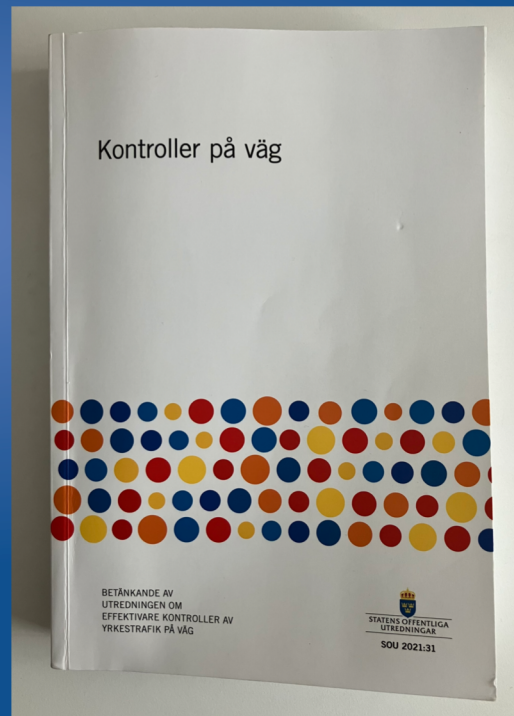

Utredningen om effektivare kontroller av yrkestrafik på väg

Betänkandet *Kontroller på väg*
(SOU 2021:31)

” Vi föreslår därför att salivprov samt analys av ögon och ögonrörelser ska kunna användas för sållning för narkotika i trafiken, utan att misstanke om brott föreligger.”

Förslaget bereds för närvarande i
regeringskansliet

SIS/TK 609 - Snabbtester för droganalyser – arbetar för att kvalitetssäkra drogtestutrustning

” Kommittén avser att skapa tekniska specifikationer kring upphandling, implementering och krav på snabbtester för droganalys som kan användas inom alla relevanta samhällssektorer.”

(från kommitténs verksamhetsplan)

SIS = Svenska Institutet för Standarder

INGEN SKA DÖ
AV RATTFYLLERI

Varför startade kommittén?

- Behovet av kvalitetssäkring av rutiner, metoder och utrustning för snabbdrogtester
- En snabbt växande marknad på området med många icke-seriösa aktörer
- Upphandlare av snabbdrogtester behöver stöd och vägledning.
- Behov av definierade kvalitetskrav för myndigheters upphandling (polis, kriminalvård m.fl.)

Deltagare i SIS/TK 609 – snabbtester för droganalyser

- Biosensor Applications International AB, Upplands Väsby
- Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholm
- MHF, Tibro
- Polismyndigheten, Stockholm
- Securetec Detektions-Systeme AG, Neubiberg
- Trafikverket, Borlänge
- Universitetssjukhuset Örebro Sjukhusledningen, Örebro

Vad händer närmast i SIS-kommittén?

- Publicering av TS 70-1 Inköp, implementering och användning
- Publicering av TS 70-2 Salivtester.

Tack för uppmärksamheten!

INGEN SKA DÖ
AV RATTFYLLERI